



- بررسی ارتباط بین کارکرد غده تیروئید با برخی پارامترهای خونی در نریان عرب
یاور مداحی^۱، خلیل میرزاده^۲، صالح طباطبائی وکیلی^۳، مرتضی ممویی^۴، حسین نجف‌زاده‌ورزی
- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی علوم دام دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان
- ۲- اعضای هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان
- ۳- عضو هیئت علمی گروه علوم پایه دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز
- Yavarmaddahi@yahoo.com نویسنده مسئول: یاور مداحی،

چکیده

مطالعات متعدد، وجود تغییرات فصلی در میزان هورمون‌های تیروئیدی و متابولیت‌های گلوکز، کلسترول و تری‌گلیسرید در پستانداران را به سازوکارهای ناشناخته ارتباط می‌دهند. به همین منظور در این تحقیق تصمیم گرفته شد تا ارتباط بین غلظت هورمون‌های تیروئیدی (T_3 ، T_4 و $T_{3\text{uptake}}$) با متابولیت‌های گلوکز، کلسترول و تری‌گلیسرید را در دو فصل گرم (تابستان) و سرد (زمستان) بررسی شود. خونگیری از ورید و داج ۲۱ رأس نریان نژاد عرب (۳۵۰ تا ۵۰۰ کیلوگرمی)، در فصل تابستان (تیرماه) و زمستان (دی‌ماه) انجام شده و پس از جداسازی سرم، نمونه‌ها به آزمایشگاه انتقال یافتند. هورمون‌های تیروئیدی به روش استاندارد رادیوایمونواسی (RIA) و متابولیت‌های فوق به روش آنزیمی، کالریتری (CHOD-PAP) اندازه‌گیری شدند. داده‌های بدست آمده توسط آزمون همبستگی دو متغیره پیرسون در برنامه نرم‌افزاری SPSS (ویرایش ۱۶) مورد آنالیز قرار گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که همبستگی معنی‌داری بین غلظت هورمون‌های تیروئیدی با متابولیت‌های فوق در فصل تابستان وجود نداشت ($P>0/05$). در فصل زمستان همبستگی معنی‌داری بین غلظت هورمون T_4 با گلوکز و کلسترول و بین هورمون T_3 با کلسترول مشاهده شد ($P<0/05$)، ولی بین $T_{3\text{uptake}}$ با گلوکز، کلسترول و تری‌گلیسرید، بین T_4 با تری‌گلیسرید و بین T_3 با گلوکز و تری‌گلیسرید در این فصل همبستگی معنی‌داری مشاهده نشد ($P>0/05$). نتایج این تحقیق نشان داد بین کارکرد غده تیروئید با متابولیت‌های گلوکز و کلسترول در فصل زمستان همبستگی معنی‌داری وجود دارد.

کلمات کلیدی: T_3 - T_4 - $T_{3\text{uptake}}$ - گلوکز - کلسترول - تری‌گلیسرید

مقدمه

تیروئید یک غده درون ریز است که هورمون‌های تیروکسین و تری‌یدوتیرونین را ترشح می‌کند. تیروکسین ترشح شده توسط این غده نقش مهمی در متابولیسم بدن بازی می‌کند (۵). گفته می‌شود افزایش هورمون‌های تیروئیدی، غلظت کلسترول، فسفولیپیدها، و تری‌گلیسریدهای پلاسما را کاهش می‌دهد و برعکس کاهش ترشح تیروئید سبب افزایش غلظت کلسترول، فسفولیپید و تری‌گلیسرید پلاسما می‌شود (۲). مطالعات متعدد وجود تغییرات فصلی در میزان هورمون‌های تیروئیدی و متابولیت‌های گلوکز، کلسترول و تری‌گلیسرید در پستانداران را با سازوکار ناشناخته نشان می‌دهد، ارتباط بین غلظت هورمون‌های تیروئیدی (T_3 ، T_4 ، $T_{3\text{uptake}}$) با متابولیت‌های گلوکز، کلسترول و تری‌گلیسرید در فصل گرم (تابستان) و سرد (زمستان) در نریان تاکنون بررسی نشده است. این بررسی‌ها می‌تواند به عنوان یک راهنمای عملی برای پی بردن به تغییرات فیزیولوژیکی، پاتولوژیک و تشخیص بیماری‌ها و درمان در اسب عرب حائز اهمیت باشد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه بر روی ۲۱ رأس نریان عرب با وزن ۳۵۰ تا ۵۰۰ کیلوگرم، در فصل تابستان و زمستان ۱۳۹۰، تحت مدیریت پرورشی و تغذیه‌ای یکسان در منطقه گاومیش‌آباد شهرستان دزفول انجام شد. نریان‌های عرب دارای شناسنامه و تبارنامه